

K V I N N E B U L L E T E N G

Hei kamerater!

Bulletengen inneholder ~~for~~ forberedelser til kvinnekonferansene. Dette er siste informasjon før konferansen. Og bør derfor leses grundig. I tillegg får du innledningene til 1 og 2 dag med spørsmål.

Sikkerheten

Dette må skjerpes: Husk konferansen finnes ikke.

Det skal ikke nevnes at vi holder konferanse, færre av våre som vet om det, desto bedre sikkerhet. Tidspunkt og sted må holdes hemmelig. I den utstrekning kvinnekonferansen må diskuteres skal det bare gjøres med folk som har noe med forberedelsene å gjøre.

Hva må gjøres før konferansen

- A. Dere må holde gruppeledermøte før konferansen, utfra de innledningene dere får. Gå nøye gjennom spørsmålene.
- B. På møtet skal dere oppsummere hva slags motsigelser partiet og fronten har til de sakene som skal diskuteres 1 og 2 dag.
- C. Dere skal innkalle til konferanseledermøte fredag (kveld) før konferansen. Vi går da gjennom finpussen. Vi må ha beskjed om tidspunkt og sted, slik at vi kan komme. Disse beskjedene må gå gjennom OU. Dere får opplysninger gjennom samme organ om hvem som kommer.

SPØRRESYSTEMA, skal fylles ut til/på konferansen.

Oversikt over kvinnefronten i distriktet

- 1. Antall grupper? Ca. hvor store?
- 2. Hva slags typer kvinner?
- 3. Hva arbeider gruppene med?
- 4. Hva slags erfaringer har de?
- 5. Hva slags partimotsigelser finnes det i gruppene (AKP/SV)
- 6. Hva er hovedproblemene deres?

Oversikt over partiet

- 1. a. Er det kvinneansvarlig i DSene?
b. Hvor mange lag har kvinneansvarlig?
- 2. Har dere kvinnepolitiske diskusjoner i partiet, hvilke?
- 3. Finnes det viktige politiske motsigelser, hva slags?
- 4. a. Finnes det fraksjoner?
b. Har de regelmessig møteplan?
- 5. Er det noen regelmessig rapportrutine til DS?

Det var det, godt mot!

Kameratslig hilsen
EP v/Kvinneutvalget.

HOVEDFOREDRAG TIL KVINNEKONFERANSENE'S ANNEN DAG.

I. MERKNADER

Dette er ikke et ferdig foredrag med setninger og det hele. Det har to hensikter: for det første å legge grunnlag for et gruppeledermøte før konferansene, der eksempler kan forberedes og den særegne stås kan oppsummeres. For det andre er det en relativt ferdig ramme for de som skal holde dette foredraget på konferansene. Vi skal huske at hovedemnet for dagen er KFs politiske hovedsvakheter og i hvilken retning vi skal slåss for å rette opp disse. Innledningsavsnittene er derfor bare en skisse for å sette disse svakhetene på plass. Det viktigste i forberdelser og foredrag er derfor å bli så grundige som mulig på fronten og på plattforma. Jeg gjentar ikke her det som står i den første stensilen dere fikk: frontens tre feil og forslaget til plattform. Dere må derfor ta begge dokumentene, som til sammen gir et foredrag med følgende avshitt:

- a) Kort om situasjonen for kvinner i Norge anno -75
- b) Kort om de ulike retningene innafor kvinnebevegelsen idag.
- c) Kort om SVs stillingstaken til motsigelsene.
- d) Hvordan står KF i dette bildet?
- e) Konsekvenser for KFs plattform.

Alle disse punktene skal med, de to siste er de viktigste! Til slutt i dette manuset skal jeg gå gjennom hva konferansene skal diskutere, og litt om hva vi bør søke å oppnå.

=====

AVSNITT I : KVINNER I NORGE.

Norge har funnet olje. Skjematisk betyr dette tre ting: Norge styrkes raskt som statsmonopolistisk land, Norge styrkes som imperialistisk nasjon og Norge blir mer avhengig av utenlandsk imperialsime.

Kapitalens ønske om maksimal profitt gjør at kapitalen går over i produksjon i forbindelse med oljen. Dette rammer andre næringer: primærnæringene, TECO, matvareindustri: strukturrasjonaliseringa aksellereres. Staten trekker penga fra andre områder for å hjelpe seg sjøl og kapitalen i kappløpet: sosial nedrustning.

Vi har tidligere pekt på hva dette betyr for kvinner og arbeidsplassene: tusenvis av kvinnearbeidsplasser nedlegges og de få nye som opprettes ligger slik at kvinnene dersom de skal jobbe, tvinges til å pendle eller flytte. Den sosiale nedrustninga truer ytterligere tusener av arbeidsplasser for kvinner i helse- og sosialvesen og i utdanning. Den sosialdemokratiske demagogiske propagandaen sier

det motsatte: "flere arbeidsplasser for kvinner her, de", og under dekke av dette går de til ytterlige angrep på kvinnes kår, vi nevner i fleng: daghjem bygges på foreldrenes kostnad, enslige forsørgere skal få sin stønad beskåret, fødehjems plassene skal drastisk sentraliseres etc etc.

Arbeidsskjøperne og Staten har, dels på grunn av oppsvinget i kvinnekampen, dels på grunn av det reelle behovet for å få en del kvinner ut i "uøst" industri, tilsynelatende støttet kravet om kvinnearbeid. Men Familierådets siste planer tyder på at de konsekvent vil gå inn for reaksjonære løsninger, som deling av forsørgerens lønningsposisjon for såkalt å "sikre kvinnes økonomiske uavhengighet", videre eksperimenter med ektefelledelt arbeidstid osv. Kvinnene er på ingen måte sikret gjennomføring av de mest elementære ~~KVNN~~ krav. Hva vi vil, må vi kjempe igjennom mot kapitalen og Statens politikk.

AVSNITT 2 : KVINNEBEVEGELSENS KARAKTER

Kvinnebevegelsen og kvinnekampen i videste forstand har hatt et voldsomt oppsving det siste året. Det er av stor betydning hva slags retning denne bevegelsen får, dersom den ikke skal bli et bløff som knuses ved første reaksjonære framstøt, eller et bløff som fører kampen på avveier.

Det finnes prinsipielt to avvik i kvinnebevegelsen idag, selvom det er mange nyanser. Og ikke overraskende: ett av avvikene går til høyre og ett til "venstre". Av disse er høyrelinja den mest framherskende og den dominerende, både på grunn av kvinnekampens historie i Norge og på grunn av rekrutteringsgrunnlaget for den nye kvinnebevegelsen. Høye er preget av: privatisering av kvinnekampen, konsentrasjon om kvinne/mannsrolle i oppdragelse, utdanning og yrke, manglende konsentrasjon om samfunnsmessige forhold, en oppfatning av at kvinnekampen skal konsentrere seg om "reine" kvinnekrev, og overlate samfunnskampen til partier. "Kvinnesak" har i alle år vært definert på dette viset, og både Kvinnesaksforeninga og nyfeministene står i denne tradisjonen, omenn på forskjellig måte.

Så lenge kvinnekampen er i oppsving, vil kapitalen og sosialdemokratiet støtte delvis en slik linje i kvinnekampen, men vi bør være klar over at så snart kampen skjerpes, vil også denne formen for kamp, småborgerskapets kamp, bekjempes. Vår linje i forhold til denne retninga må derfor være kritikk og overtalelse, for å vinne dem som allierte.

Annerledes stiller det seg med det såkalte "venstre". Ideene er båret fram av utgrupper som KAG og KUL, men har nedslagsfelt i det

progressive oppsvinget blant den intellektuelle ungdommen. "Venstre" kamuflerer seg i høyrød kappe under proklamasjoner om sosialisme og revolusjon. Det er derfor viktig for den kommunistiske bevegelsen å bekjempe dette avviket i kvinnebevegelsen. Kjennetegnene er: å skille kvinner etter subjektivt nivå istedenfor etter klassemessig tilhørighet, å sabotere dagskampen under dekke av at den er reformist, å benytte enhver anledning til å slå mot de egentlige fiendene - kommunistene. Denne linje i kvinnekampen tjener kapitalen og staten. Den må derfor nådeløst bekjempes.

AVSNITT 3 : SV

SV er interessant fordi det er det partiet vi treffer nærmest i kampen, og fordi de hevder å være et sosialistisk parti. De linjene de fremmer i kvinnekampen har derfor både taktisk og strategisk betydning for oss.

De sier seg ikke å ha noen kvinnepolitikk. Det er løgn. Der de har dukket opp i praksis, har følgende linje kommet til uttrykk:

Utenpå en rød frakk: kvinnebevegelsen må være antikapitalistisk eller sosialistisk i grunnlaget for å kunne føre en garantert riktig kamp. (ref de to landsmøtene i KF)

Inni et blått innhold: familien er kjernen i undertrykkelsen idag, kvinnebevegelsen må derfor konsentrere seg om holdningsendring og arbeid med alternative familieformer og seksualitet. Kvinnebevegelsen er en bevegelse, består av mange grupper, viktigere enn en skagkraftig organisasjon er mangfoldet. Kampen blir underordnet, og skal legges til fagforeninger og partier. (SFs studiesirkel om kvinnepolitikk.)

De har dessuten en sterkt retning som vil bekjempe oss først og evt. kapitalen etterpå. I sån kvinnepolitikk som ellers er de sosialdemokrater i praksis, abortkampen saboteres, daghjemskampen føres på avveier.

I KF fører dette til ett av to: enten er de i fronten, men gidder stort sett ikke å jobbe for den. Eller så går de ut av fronten med brask og bram, som i Fredrikstad og nå sist i landsutvalget. Det er bare oppretting av frontens feil og et skikkelig, konsoliderende massearbeid som kan sikre fronten mot splittelse og ødeleggelse fra den kanten.

Et lite moment til slutt: partisjåvinismen. Endel jobber nå iherdig for å gjøre kvinneforbundet til SVs kvinneorganisasjon på dets landsmøte til våren. Interessante motsigelser mellom revisjonistene og reformistene av Sftype!

AVSNITT 4 : KVINNEFRONTEN (legg fram de tre hovedfeila med lokale eksempler)

Oppgava med å utvikle fronten er ikke bare å utvikle plattformen. For det første: det har stor betydning hvilke oppgaver fronten prioriterer. Som skissert under første avsnitt trues kvinnene fra mange kanter i forhold til sin yrkesaktivitet. Sosialdemokraten strør salt i såret med sin "familiepolitikk". Å få fronten til å slå enhetlig mot de verste utslagene av ole-eventyret, er ett ledd i å styrke og renske fronten.

For det andre: fronten blir ingen knyttneve uten at den greier å mobilisere og rekruttere i stort antall de som idag er i mindretall: kvinnene i industrien og arbeiderklassens hjemmeverende. Proletarisering bør ikke være en parole bare for oss.

For det tredje: fronten lærer av ideologiske motsigelser gjennom kamp, ikke gjennom diskusjoner alene. Det betyr at 8. mars-politik og ditto 1. mai blir viktige ikke bare for KFs markering, men også for å ruste medlemmene til stormen som kommer.

For det fjerde: fronten må sikres et levende demokrati. Idag er fronten altfor laust organisert. Distriktskonferansene blir store politiske oppgaver.

VEN: på denne konferansen skal vi konsentrere oss om å diskutere frontens viktigste politiske feil, feil som dels er sprunget ut av tradisjonene i kvinnekampen, dels av våre feil tidligere.

Det første avsnittet skisserte angrepa. Forrige stensil oppsummerte tre typiske feil i fronten. Vi blir ikke istand til å slåss mot kapitalens og sosialdemokratiets angrep uten at de tre feila bekjempes! Det andre avsnittet skisserte retningene i kvinnebevegelsen. Fronten blir ikke sjøl istand til å bekjempe venstre og korrigere høyre om ikke de tre feila bekjempes! Det tredje avsnittet advarte mot splitt fra SV. Fronten blir ikke istand til å ta den kampen uten at de tre feila bekjempes!

Derfor må konferansen sette oss istand til på riktig vis å gå ut og jobbe for at fronten, utfra sitt nivå og nivået på kvinnekampen allment, skal kunne få en plattform i 76 som gjør den til et sent proletarisk redskap for kvinnene i Norge.

Det er derfor nødvendig å oppsummere erfaringene fra hvert enkelt sted på hvor fronten står i forhold til de motsigelsene vi skal diskutere. Hele diskusjonen bør gjøre oss istand til å svare på spørsmålet: på hvilket nivå skal fronten ta standpunkt?

AVSNITT 5 : PROBLEMSTILLINGENE (legg fram plattformforslaget med begrunning)

- A. Skal KF eksplisitt ta utgangspunkt i arbeiderkvinnene og det arbeidende folkets kvinner?
Hva betyr det i forhold til oppfatninga om at "alle kvinner" er kvinnekampens utgangspunkt?
Hvilke motsigelser må løses?
Hvordan skal dette sies i plattformen for ikke å begå høyre- eller venstrefeil?
- B. Hvem er kvinnes vennner, hvem er kvinnes fiender?
Hvordan skal dette uttrykkes i plattformen?
Hvilke motsigelser må løses?
- C. Hvordan skal kampen mot kvinnesekterismen uttrykkes?
Hvilke venstrefeil kan vi gjøre i denne kampen?
- D. Skal fronten gå imot imperialismen slik som uttrykt i plattformforslaget?

- E. Hvordan skal vi jobbe med plattformendringa?

Vi skal ikke innkalle til plattformmøte i fronten og legge fram skjemaet med punkt I til II. Vi skal heller ikke gå omkring med dystre fjes og klage over hvor dårlig plattformen nå er. Det er den nemlig ikke.

Den beste politikk er den som jobbes fram gjennom masselinja. Og det betyr å diskutere de svakhetene vi kan se i plattformen utfra den konkrete politikk vi driver og de erfaringer vi har fra arbeidet tidligere. Det betyr å være nøye med å løse motsigelser grundig når de oppstår, gjennom diskusjon og overteelse. Det betyr å gå i spissen for å reise kampppgaver som retter seg mot våre fiender, og mobilisere fronten til å prioritere disse. Det betyr konkret å diskutere hvem som er våre allierte i den kampen og hvorfor.

Og det betyr å mobilisere fronten, når landsmøtebevegelsen starter høsten 75, til sjøl å formulere hvordan dette skal stilles.

HVA BETYR DETTE FOR DERES Plass?

Til slutt: konferansen og dens resultater skal nøye oppsummeres og motsigelser som gjenstår refereres i en skriftlig rapport fra konferanseledelsen innen første mars! Sendes gjennom vanlige kanaler.

Og helt til slutt: Innskjerp alle at denne konferansen ikke har eksistert! Ingen, utenom konferanseledelsen og deltakerne skal vite det. Alle stensiler skal samles inn etter konferansen.

Fraknav.

INNLEDNINGSPUNKTER TIL PLENUMSDISKUSJON OM 1. MAI:

- A. 1. mai's betydning neste år er slått utmerka fast gjennom diverse artikler i KK og Tjen Folket tidligere. Les dem, og gjenta hovedpunktene.
- B. Vår linje er at KF skal gå i tog på den datoen.
KF har bra politikk å demonstrere for.
KF må sjøl slåss for politikken sin den dagen og kan ikke overlate det til partier og fagforeninger.
Dagen er arbeiderklassen og det arbeidende folkets kampdag, og kvinnes krav er sjølsøgte på en slik dag.
- C. Den viktigste motstanden i fronten kommer fra høyre. Folk er redde for en rød dag, redde for frontens renommé, redde fordi de oppfatter fronten som tverrpolitisk. Når disse argumentene kommer fra hederlige alminnelige folk, skal de tas alvorlig og diskuteres skikkelig. Det skal sikres en demokratisk behandling, med klart og helst stort flertall. Ingen unnfallenhet, ingen eventyrpolitikk.
- D. Endel plasser kommer motstanden fra "venstre". Avvis og avslør fraseradikalismen, som vil hindre frontens kampkraft og legger kvinnekampen i revisjonistiske partiers hender.
- E. KF skal ikke gå i DNA-tog. Sosialdemokratiet bekjemper konsekvent kvinnekampen og er kvinnes fiende. Regjeringas politikk går mot alle våre krav og forverrer kvinnes situasjon.
Hva mener vi med DNA-tog? Alle tog som arrangeres av DNA eller Samorg der regjeringas politikk bæres fram helt eller delvis. Dersom DNA deltar i et klassekamptog med bra paroler (som sammen med oss og SV på Lillehammer sist første mai) er saka en annen. Dette betyr at alle tog der DNA- og LOtoppens politikk bæres fram, hva enten det er reine DNAtog, Samorgtog eller DNA/SV-tog, er det vår plikt å slåss imot at KF skal delta. DNA ønsker radikale alibier, de gir gjerne reservasjonsrett, vi må slåss imot den taktikken med politiske argumenter.
- F. Hva med reine SV-tog? Det er sannsynlig at SV etter partistiftelsen med valget i sikte vil ønske å markere seg sjølstendig første mai. Dermed er ikke søgt at de vil tørre det mange plasser. I 74 gikk de aleine 3 plasser i hele Norge.
Vi mener at disse togene vil bli reine parti-tog, laget for å styrke ett parti, og at KF som partipolitisk uavhengig organisasjon ikke bør delta. Det er stor forskjell på klassekamptog der

..... I. mai fortsatt:

de folkelige organisasjonene og fagforeningene deltar med sin politikk på demokratisk vis, og tog der den politiske tyngden blir utnyttet til et partis formål.

Forøvrig må alle, der denne situasjonen oppstår, melde fra om det, for å legge opp en konkret taktikk.

G. Hva blir så politikken?

-KF deltar i progressive klassekamptog, der innrettinga av toget stemmer med frontens politikk.

-KF bør kunne slutte seg til paroler som går på annet enn reine kvinnesaker, f. eks. olje, fagorganisasjonen som kamporganisasjon, internasjonal solidaritet.....

-KF stiller sjøl kvinneparolene til togene.

-KF skal innvilges reservasjonsrett, på de få sakene i toget som går klart utover plattform og politikk forøvrig, som parole om sosialismen.

Reservasjonsretten er viktigst innad. KF bør ikke fly omkring å gjøre til hovedsak utad de reservasjonene de tar. Hovedoppgava er å mobilisere andre kvinner på en bra kamp-politikk!

-KF skal gjennom demokratiske diskusjoner og klare vedtak, gjerne med avstemninger, mobiliseres på denne politikken.

F. Konferansen skal diskutere og gjøre vedtak på:

- at kommunistene forpliktes til å slåss for at KF går i klassekamptog førtse mai.

- at kommunistene forpliktes til å slåss mot deltakelse i DNAtog.

- at kommunistene må gå mot at KF brukes i partisjåvinistiske SV-tog.

Frak.ansv.

INNLEDNING - 1. DAG

1. Den revolusjonære kam-p-en er avhengig av at også kvinnene mobiliseres.

Betydningen som kvinnespørsmålet har for et kommunistisk parti ligger dels i det faktum at kvinnene er en spesiell gruppe som utsettes for en særegen undertrykking, og derved krever en særegen politikk. Men dels ligger den også i at kvinnene er en særskilt viktig gruppe for den revolusjonære kampen idet-
heletatt, fordi de er mange, og fordi de er ~~sammenblandet~~ nøye sammenblandet med resten av folket, arbeiderklassens og mellomaga, og vil påvirke kampkraften også til mennene i disse klassene.

Følgende punkter er viktige å understreke når det gjelder kvinnes betydning for massekampen:

- Ikke en eneste massebevegelse av undertrykte klasser og grupper i menneskenes historie har lyktes uten de arbeidende kvinnes deltakelse. Det er nok å minne om kvinnes avgjørende betydning i de revolusjonære massebevegelsene vi kjenner til, ^{Pariserkomm. Sovjet} Albania, Kina, og på hvilken vekt de ~~særlig~~ kommunistiske partiene i seierrike revolusjonære bevegelser alltid har lagt på kvinne-spørsmålet. I alle de framgangsrike frigjøringsbevegelsene idag, spiller videre kvinnene en aktiv og framskreden rolle, de bærer halve himmelen, som Mao sier. *Hjemlig eks: EEC*
- Kvinnene ~~er~~ i det arbeidende folket er arbeiderklassens viktigste ~~største~~ største reserve. Og det er en reserve som utgjør tallmessig en god halvpart av hele folket. Men kvinnene utgjør også en mektig reserve for reaksjonen, og en reserve som reaksjonen aldri har unnlatt å mobilisere så snart det har vært mulig. Historien kan vise til mangfoldige eksempler på at kvinner har fungert som streikebrytere - enten ved å tre direkte inn i produksjonen, eller ved å undergrave streiken fra hjemmene. ~~og på samme måte~~ Og videre har de som det svakeste leddet i arbeiderklassen latt seg bruke som lønnspressere som har konkurrert ut faglærte, mannlige arbeidere, som arbeids kjøpernes sikreste allierte i fagbevegelsen (f.eks. ved ~~avstemning~~ uravstemninger osv.)

Derfor kan vi trygt slå fast: Den proletære massebevegelsens

skjebne, seier eller nederlag i proletariatets revolusjon, seier eller nederlag for proletariatets diktatur, er fullstendig avhengig av om den store reserven av kvinner er for eller mot arbeiderklassen. »

- Kvinnene er ikke bare en reserve for revolusjonen. Historien har også vist at de kan være en viktig drivkraft. De arbeidende kvinnene, som er de mest undertrykte av de undertrykte, har overhodet ingenting an net enn sine lenker å miste, og vil derfor ikke sky noen midler for å tjene revolusjonen dersom de oppfatter at den revolusjonære bevegelsen er i samsvar med deres interesser. Mangfoldige eksempler, både fra klassekampen i Norge og i andre land, kan bekrefte at dette er riktig.

Men om kvinnene vil bli en slik drivkraft, er framfor alt avhengig av i hvilken grad arbeiderklassen, og spesielt arbeiderklassens fortropp, kommunistpartiet, er istand til å utarbeide en riktig politikk. Dvs. en politikk som både tar hensyn til kvinnenes særegne interesser, og som staker ut de perspektivene som overbeviser kvinnemassene om at arbeiderklassens vei også er deres vei.

- Kvinnene ~~er~~ del ta ke lse er nødvendig på alle ~~akti~~ stadier i massebevegelsen. Også klassekampen idag, ~~kam~~ f.eks. streik, kan avgjøres av hvilken side kvinnene befinner seg på. Den anti-fascistiske eller anti-imperialistiske enhetsfronten kan lide alvorlige nederlag hvis kvinnene blir passive eller aktive agenter for reaksjonen. Den revolusjonære enhetsfronten på samme vis. Og proletariatets diktatur vil aldri få befeste seg hvis kvinnene ikke står på arbeiderklassens side. Det betyr at ~~kvinnens~~ spørsmålet om kvinnene er et viktig strategisk spørsmål for kommunister. Altså ikke et spørsmål om noen enkelt sak er eller om en enkelt organisasjon. Det er et av de helt sentrale spørsmålene for en kommunistisk politikk overhodet.

2. Kvinneundertrykkinga henger uløselig sammen med produksjonsforholda, med hovedmotsigelsen i samfunnet til enhver tid.

Kvinneundertrykkinga er ikke - som ~~før~~ den borgerlig-feministiske tradisjonen hevder - en form for undertrykkinga som er almengyldig, uavhengig av klasser og uavhengig av produksjonsforhold og samfunnsforhold. Kvinneundertrykkinga er ikke noe som har holdt seg uendret siden privateiendommen oppsto. Derimot har den stadig skiftet karakter, og den har ~~alltid vært~~ aldri vært noe mer enn et særegnet uttrykk for den almene undertrykkinga og utbyttinga i samfunnet.

I Norge idag er den særegne undertrykkinga av kvinnene ett av mange uttrykk for den almene motsigelsen mellom arbeid og kapital, mellom monopolkapitalen og det arbeidende folket. ~~Dersom denne hovedmotsigelsen skifter karakter, vil det også påvirke~~. Det som preger denne motsigelsen, vil også i større eller mindre grad være det avgjørende for kvinnene. F.eks. i Norge idag; ~~Mon.kap~~ Mon.kap er på offensiven med oljepolitikk og økt strukturrasjonalisering. Denne politikken er også det som preger kvinnes situasjon.

Dersom hovedmotsigelsen ~~skifter~~ endres, f.eks. ved at Norge igjen blir utsatt for direkte trusel fra imperialistiske stormakter, vil dette ~~ha~~ ha avgjørende betydning også for kvinnene, og for hva som peker seg ut som viktigst i kvinnekampen.

I Norge idag er kvinnes situasjon preget av mon.kap.'s jakt på stadig større profitter, og av redslen for nye overproduksjonskriser som setter profittene i fare. Disse to faktorene er det som har skapt behov for en stor og konstant ikke-yrkes-aktiv gruppe under mon.kap. Dette er en situasjon som er særegen nettopp for den kapitalistiske epoken vi lever under. Under kapitalismens første, ~~skapende~~ progressive periode, var tendensen én annen, nemlig at behovet for arbeidskraft var bortimot umettelig, og at alle tilgjengelige ressurser ble trukket inn i produksjonen, ned til unger i fire-fem års alderen.

Den ikke-yrkesaktive gruppa under mon.kap. er økende. Hovedtendensen er at stadig flere grupper trekkes ut av produksivt, samfunnsmessig arbeid: Ungdom, eldre, førtidspensjonerte... Men hovedtyngden av denne arbeidskraftsreserven er kvinnene. Og ikke først og fremst det mindretallet som trekkes

ut og inn av produksjonen ettersom konjunktorene skifter, men den store skaren av kvinner som konstant holdes utafor all produksjon i samfunnet, og overlates til privat produksjon og økonomisk avhengighet i familien.

At kvinneundertrykkinga er et resultat av produksjonsforholda, er en grunnleggende erkjennelse for å forstå det særegne ved denne undertrykkinga. Men det er også nødvendig å slå fast at kvinnenes stilling i et samfunn alltid henger nøye sammen med hvilket forhold hun har til produksjonen i samfunnet. Studier av historien viser at i samfunn der kvinnene har vært nødvendig for den samfunnsmessige produksjonen, der har kvinnene hatt en forholdsvis friere stilling, forholdsvis flere rettigheter som individ, vært forholdsvis mindre undertrykket i forhold til mennene i sin egen klasse.

Basis for kvinneundertrykking idag: kvinnes røtter i den private produksjonen i hjemmet, en produksjon som for det første er i ferd med å forsvinne, og for det andre ~~er~~ idag er totalt uviktig for samfunnsøkonomien. Det er dette som først og fremst gjør kvinnene til en pariakaste, en gruppe med få individuelle rettigheter, og en særdeles ufri stilling.

Den kapitalistiske storproduksjonen der både kvinner og menn trekkes ut i produksjonen som arbeidere, skaper grunnlag for en likestilling i klassen, ~~kamp~~ direkte kamfelleskap, færre særegne kvinnespørsmål. Men den monark. fasen har i økende grad skapt en annen situasjon: kvinnene hovedsaklig som reservedarbeidskraft,

3. Kvinneundertrykkinga bestemmes av kvinnenenes klassetilhørighet.

At det er slik, kan en nokså direkte utlede av forrige punkt. Både klasseforhold og kvinneundertrykking er produkter av de særegne produksjonsforholda. Og kvinnene utgjør ingen klasse for seg, men ulike klasser utfra samme kriterier som for befolkningen forøvrig.

Det er to saker som er viktige å slå fast når det gjelder kvinnenenes klassetilhørighet:

- For det første: Det finnes antagonistiske klassemotsigelser mellom kvinnene. Hovedmotsigelsen i samfunnet deler også kvinnene i to uforenlige sider: kvinnene i arbeiderklassen og andre del er av det arbeidende folket på den ene sida, og kvinnene i monopolborgerskapet og det øvre skiktet av storborgerskapet på den andre.

Kvinnene fra overklassen er selv med på å skumme fløten av det arbeidende folkets slit, de rammes ikke av mon.kap.'s jakt på maksimal profitt, de er selv med på å høste inn ~~profitt~~ fruktene av den. Både direkte: ved at de personlig har del i eiendommen, ^{og} ~~eller~~ indirekte ved at familien har det. I den grad disse kvinnene likevel blir utsatt for undertrykking, henger det først og fremst sammen med ~~den arbeidssituasjonen~~ ^{oppgavene} som overklassen stort sett overlater til kvinnene: representasjon og veldedighet. Men denne undertrykkinga er for det første fullstendig underordnet i forhold til de store privilegiene overklassekvinnene har, og den har for det andre en helt annen karakter.

- For det andre: Også i det arbeidende folket finnes det ulike klasser og grupper som dels har sammenfallende interesser av å slåss mot mon.kap., men som dels også kan ha motstridende interesser.

Arbeiderkvinnene er de som rammes hardest og mest direkte av mon.kap.'s jakt på maksimal profitt. De utgjør den delen av arbeiderklassen som har de laveste lønnene og de mest usikre arbeidssforholda, og de rammes også hardest av husmoras uholdbare arbeidssituasjon: isolasjon, mangel på produktivt arbeid, økonomisk avhengighet, slit og mas med småunger under dårlige kår.

Kvinner fra mellomlag i byene og fra småborgerskapet rammes også av ~~mon~~ mon.kap.'s jakt på stadig større ~~profitter~~ profitter, av

strukturrasjonalisering og proletarisering. Men i forhold til arbeiderklassen har de likevel ofte fordeler i form av bedre økonomi og større frihet. Det har innvirkning både på situasjonen i arbeids livet, og som hjemmearbeidende husmor.

Mellomlagas og småborgerskapets kvinner står i en stilling som er ~~tydelig~~ tvetydig: På den ene siden er mulighetene for proletarisering store, og de öker ettersom motsigelsene i kapitalismen skjerpes. På den andre siden er mulighetene til personlig framgang og karriere fremdeles til stede, og konkurransen og individualismen har muligheter til å bli langt mer framherskende enn i arbeiderklassen. Karrierisme kan gi resultater, selv om sjansene for proletarisering er mye s tørre.

På tross av seregenhetene, er likevel det grunnleggende i situasjonen til mellomlagas og småborgerskapets kvinner det som binder dem sammen med kvinnene fra proletariatet: mangel på samfunnsmessig arbeid, privatansvar for ungene, husslaveri, økonomisk avhengighet, dobbeltarbeid. Det som binder folkets kvinner sammen er tross alt viktigere enn det som skiller dem, og det gir grunnlaget for et varig kampfelleskap.

Dette gir den viktigste rettesnora for kvinnekampen: Kampen må føres utfra de grunnleggende, felles interessene, og den må rettes mot mon.kap. Samtidig må enhver gruppe av kvinner mobiliseres på sine egne interesser, og ikke på veldidighet eller medlidenhet med arbeiderklassen. Mellomlagas kvinner må føre sin egen kamp utfra sin egen situasjon, og det er kommunis_tenes plikt å støtte den kampen som de reiser såsant den ikke retter seg mot arbeiderklassen eller trækker på deres interesser.

~~xxxxxx~~ Dette er en linje for kvinnekampen som står i skarp motsetning til feilaktige og borgerlige ideer av forskjellig slag:

- På den ene sida de som hevder at alle kvinner har felles interesser. At utgangspunktet for kvinnekampen må være det som binder alle kvinner sammen, det som er spesifikt kvinnelig. Dette er ei linje som vil skille klassekampen fra kvinnekampen, og som gir grunn for en mengde høyrefeil i politikken.

Kvinnesekterisme, avvisning av endel av de mest brennende kvinnekravene fordi de er "politiske". F.eks. var slike ideer en viktig årsak til at Kvinnefronten ikke ble den drivkraften i moms-kampen som de kunne og burde ha vært.

- På den andre siden har vi de som hevder at det bare er arbeiderklassens kamp som er progressiv, og at mellomlagas oppgave i kvinnekampen er å støtte arbeiderklassens kamp. Mellomlaga og småborgerskapet er ifølge disse ideene overhodet ~~ingen~~ ikke interessant^{er} grupper, og den kampen som reises i disse laga blir betraktet som uviktig. Dette gir grunnlag for en hel del dogmatiske feil i politikken: Det å sette arbeiderklassen og arbeiderkvinnene i ledelsen blir tolket som om oppgaven til mellomlaga er å dele ut løpesedler i industrien og støtte arbeiderklassens kamp. Men en slik politikk er ikke noe annet en små borgerlige ideer om veldidighet med en litt annen vri. Hvis mellomlaga skal bli noen mektig alliert i massekampen, er det nødvendig at de reiser sin egen kamp, og knytter den ~~denne~~ til arbeiderklassens kamp.

4. Ideologien er endel av samfunnets overbygning, og den er nøye knyttet til basis

Overbygninga består dels av en hel rekke med juridiske og politiske institusjoner som tjener til å opprettholde basis (f.eks. familien), og dels av bestemte samfunnsmessige bevissthetsformer, filosofi, ideologi. Overbygninga er en avspeiling av, et produkt av basis, men det betyr ikke at det til enhver tid nødvendigvis er et fullstendig samsvar mellom basis og overbygning. Overbygninga har for det første en viss egenvekt og kan til tider spille en selvstendig rolle. For det andre har overbygninga en viss treghet, som gjør at gamle institusjoner og ideer gjerne overlever seg selv.

Når det imidlertid gjelder de grunnleggende trekkene ved produksjonsforholda, basis, så vil samsvaret ~~mellom basis og~~ med overbygning være stort. Herskerklassen vil aldri tillate en

Dette er også viktig når det gjelder vår analyse av overbygninga og kampen for å endre den. I klassekampen vil det alltid være den delen av overbygninga som direkte avspeiler basis som er viktigst å prioritere, fordi dette er ~~den~~ viktigste hindringene for å endre basis.

Hva er det som peker seg ut som viktigst i overbygninga når det gj-el-der kvinnene? Hva er det som mest direkte bidrar til å opprettholde kvinnes særege stilling som mon.kap.'s viktigste reservearme? To ting peker seg ut:

Det betyr ikke at vi skal gå til kamp mot "kjernefamilien" eller mot ~~denne~~ de pers onlige og sosiale båndene som eksiterer innafor familien. Dette er derimot nettopp sider ved familien som det er nødvendig å fors vare, fordi mon.kap. i sin politikk truer dem, gjennom strukturrasjonalisering, og spredning av barnefiendtlig og kv in nefiendtlig ideologi.

Det vi derimot må bekjempe i familien, er den private produksjonen. Dvs. Privatansvaret for ungene, ved å kreve daghjem, fritidshjem, ungdomstilbud. Privat forsørging og økonomisk avhengighet for kvinnene, ved å kreve rett til samfunnsmessig arbeid for kvinnene og arbeidsløshetsstrygd hvis arbeid ikke finnes. Husslaveriet, ved å kreve forbedringer av husarbeidet der hvor det er nødvendig, å ved å bekjempe ideen om at husarbeidet ~~er~~ uten småbarn er et fullverdig arbeid for en voksen kvinne.

- For det and re: Hele den delen av ideologien som går ut på å begrunne at kv innenens viktigste oppgaver er knyttet til den private pr-od-uksjonen i familien . Dvs. ideer om at kvinnes plass er i hjemmet, om at hjemmeværende mødre er nødvendig for barnas sunnhet og trygghet, at kvinnene ikke egner seg til å delta i samfunnsmessig arbeid, men derimot egner seg fryktelig godt til støvtørring og matlagning på i eget hus, om at kvinnene ikke trenger å skaffe seg utdanning eller faglæring på noen andre områder enn til oppgavene i familien.

Også mot denne riktige, dialektiske, materialistiske analysen står det forskejlige feilaktige og borgerlige ideer som det er nød vendig å se nærmere på:

Fra enkelte, også innenfor kommunistenes rekke, blir det hevdet at feministene har ei riktig linje på kampen i overbygninga. Feministenes linje er feil, hevder disse, fordi de ikke har en riktig prioritering av forholdet mellom basis og overbygning. Men når det gjelder den ideologiske kampen og kampen i overbygninga isolert, har vi marxist-leninister mye å lære.

Feminismen er er ~~en~~ småborgerlig filosofi som heller ikke har - eller kan ha - noen riktig linje på kampen i overbygninga. Her skal nevnes noen helt sentrale årsaker til at de ikke kan ha det:

- Feminismen stiller ~~gæres~~ hovedmotsigelse i samfunnet. Det betyr at kampen på alle felter må få en tilfeldig eller ~~gæren~~ retning. Hverken når det gjelder basis eller overbygning er det mannen som er kvinnes fiende.

- ~~Mannens~~ Feilaktig hovedmotsigelse må også føre til at deler av kampen får ~~gæren~~ form. For ml-ere er det av største betydning å kunne skille mellom motsigelser som er antagonistiske og motsigelser som ikke er det, og kampens form må alltid bestemmes av hvilken karakter en motsigelse har. Feminismen skiller overhodet ikke ~~makten~~ på dette området, og de vil ifølge sin analyse (mennene hovedfienden) gjøre kampen mot mennene til den mest uforsonlige delen av kampen. Dette har som viktig konsekvens at allianse med kvinnes viktige allierte, arbeiderklassen, lett kan bli forhindret, og at en istedet får en uforsonlig kamp.

- Feminismen ser ikke overbygninga som en avspeiling av basis. Dvs. den har overhodet ingen ~~makten~~ analyse eller metode til å kunne prioritere hva i overbygninga som er mest sentralt, og hva som i nåværende fase av kampen er underordna. Tilfeldigheter og subjektivismen vil avgjøre hva som faktisk blir sentralt: i praksis har det vist seg ofte å bli den seksuelle undertrykkinga og dobbeltmoralen.

- Feminismen ser videre kvinneundertrykkinga som en privat undertrykking. Den er overhodet ikke istand til å knytte noen del av undertrykkinga - og aller minst den i overbygninga - til kvinnes klassetilhørighet. Følgelig kan utgangspunktet for

kampen like gjerne bli overklassekvinnenes som arbeiderkvinnenes krav, og i de fleste tilfellene vil det bli mellomlagas, fordi feminismen er en linje som nettopp springer ut av ~~det~~ mellomlagas særegne situasjon.

Et godt eksempel på femi-nismens feilaktige og utilstrekkelige analyse, er deres politikk på familien.

Istedenfor en materialistisk analyse som nødvendigvis må se familien i sam menheng med hovedmotsigelsen i samfunnet, med produksjonsforholda og med de undertrykte klassenes kår, griper feminismen tilfeldig fatt i endel ytre framtreddelsesformer. Den ser at kvinnene undertrykkes innafor familien, og at mannen har privilegier. Den ser videre at unge kvinner stort sett har sterke ønsker om å gifte seg, men at forventningene overhodet ikke s varer til det som er realiteten for gifte kvinner stort sett. ~~Forventningene~~ Realitetene er isolasjon, økonomisk avhengighet og husslaveri.

Utfradenne overflatiske og ufullstendige analysen, trekker feminismen sine konklusjoner for kvinnekampen: Det er familien som ~~er årsak~~ til kvinneundertrykkinga, altså må familien oppløses. Det er mannen som har de største privilegiene innafor familien, altså er det mannen som profitterer på at kvinnene undertrykkes.

Det er altså ikke det at familien tas opp, som er uttrykk for feminismens feilaktige linje. Det er måten familien tas opp på, ikke s om en del av samfunnets overbygning, men som selve basis, som fører til gæres linje og gæres prioritering.

Andre innafor kommunistenes rekke (bl.a.) hevder at all kamp innafor overbygninga er uttrykk for en borgerlig og feministisk politikk. De ser motsigelsen mellom basis og overbygning som den viktigste motsigelsen mellom en proletær og en borgerlig-feministisk politikk, istedenfor å erkjenne at den viktigste motsigelsen går mellom en borgerlig og en proletær linje i basis, og mellom en borgerlig og proletær linje i overbygninga.

Disse kameratene har også vanskelig for å ~~se~~ erkjenne i hvilken grad klassekampen i Norge idag faktisk ~~er~~ også alment har dreid seg om en endring av overbygninga, av ideologien. Se f.eks. streikekampene i høst: De har ikke bare vært en kamp om kroner og øre, men i like stor grad en kamp for å avsløse og isolere sosialdemokratiets samarbeidsideologi og = politikk

(tvungen voldgift.)

På samme måte i kvinnekampen. Foreksempel er kvinnes krav om daghjem og mot økte priser i daghjemmene også en kamp mot ideologien om at kvinnes plass er i hjemmet, om at barn er grunnleggende avhengig av sin mor, om at privat oppdragelse i familien er den beste form for barneoppdragelse.

Og kampen for selvbestemt abort har i stor utstrekning vært en kamp mot reaksjonær ideologi. Og for all del ikke en tilfeldig og uprioritert kamp mot alle mulige slags ideer. Ml-erne har gått i spissen for å avvise kamp mot mannens kjønnsfascisme og at kampen dreide seg om å nedkjempe mannens siste skanse. ~~XXXXXXXXXXXX XXXX XXXXXXXX~~ Vi har heller ikke kjempet for retten til selvbestemt abort utfra ideologien om det enkelte menneskes prinsipielle rett til maksimal selvbestemmelse. Derimot har vi ført ideologisk kamp hovedsaklig på to områder: For det første at kvinnene er voksne og myndige mennesker som er i stand til å kunne vurdere sin egen situasjon. For det andre at abortloven som den nå er virker som en klasselov.

Oppfatningen om at all kamp i overbygninga er uttrykk for borgerlig politikk på nåværende stadium, og at det først skal på dagsorden etter revolusjonen, er uttrykk for en mekanisk materialisme som vil ha alvorlige konsekvenser for massekampen hvis den blir rådende. En mobilisering av kvinnene som en stabil støtte i den revolusjonære massekampen, krever at kvinnekampen ikke bare blir aksjonisme, men også systematisk og bevisst endring av ideologien. Både kvinnene selv og deres allierte må bringes til å forstå hva som er kvinnes virkelige interesser, og hva som er kvinnes plass i kampen for sosialismen. En underprioritering av den ideologiske kampen vil hindre kommunistisk ledelse på et sentralt felt, og overlate det til feminismen.

5. Det er idag ideologiske svakheter i kommunistenes rekker som hindrer AKP i å ta ledelsen i kvinnekampen på alle områder.

Viktige politiske feil som også finnes i partiet er allerede nevnt i punktene 3 og 4. Men i tillegg til dette blir vi også hindret av borgerlige ideer når det gjelder kvinnekampen alment. Det er nødvendig å føre kamp i våre rekker på hvilken karakter kvinnekampen har, og hva slags rolle vi ønsker at kvinnene skal spille i forhold til massekampen forøvrig. Først kort to områder der det råår feilaktige ideer: når det gjelder partiets forhold til kvinnekampen, og når det gjelder kvinnenes forhold til partiet.

Partiets forhold til kvinnekampen er i stor grad preget av ideer om at kvinnekampen er kvinnesaken også i den betydningen at det er partiets kvinner, og ikke hele partiet som skal stå i ledelsen for kampen. Kamerater som ikke ville nøle med å gripe inn hvis det fra partiets side ble gjort store avvik i den faglige politikken, i l. mai-arbeidet eller i ungdomspolitikken, ser med stor ro på at feilaktige ideer florerer i kvinnepolitikken. Kamerater som ellers oppfatter seg som forholdsvis framskredne kommunister på mange felter, opptrer iblant som om de mener at deres almene høye nivå overhodet ikke strekker til for kvinnepolitikken. Der har de ingen kompetanse. Deres ansvar for kvinnepolitikken blir ofte ikke mer enn visse forsøk på å øke kvinneandelen i styrer og utvalg, eller sørge for barnevakt til kvinnelige kamerater som trenger det..

Av mange kamerater blir videre kvinnepolitikken til partiet ~~som~~ oppfattet bare som den aktiviteten endel av våre jenter driver i Kvinnefronten. Kvinnebevegelsen blir redusert til en enkelt organisasjon, og partiets ansvar for kvinnepolitikken til noen få kamppområder i denne organisasjonen. Et slikt syn er ikke engang en dårlig parodi av den kvinnepolitikken som er staket ut av klassikerne (jfr. pkt. 1) Et parti som delegerer et av de viktigste politiske områdene til noen kamerater i partiet, som ikke tar stilling til om kvinnekampen bør ~~xx~~ bli mere enn personlig terapi for kamerater med familieproblemer, som ikke setter seg som målsetning å utvikle linjer for ~~kommunistenes~~ kvinnekampen på andre felter enn i en kvinneorganisasjon, kan ikke påberope seg å ha noe kommunistisk grep om kvinnespørsålet.

Eksempler på følger av den feilaktige tenkninga:

Kampen for selvbestemt abort ble fra SK's side prioritert som en av de sentrale kampooppgavene for partiet i høst. Likevel er det mange avdelinger som har unnlatt å ta dette opp, fordi det ikke har vært noen kvinnefront i området som en har kunnet fremme kravet gjennom. En oppgave som er stilt for hele partiet, blir altså oppfattet som en oppgave for Kvinnefronten og våre jenter der. Dette betyr selvsagt ikke at alle partiavdelinger skulle ha kastet alle krefter inn i denne kampen, men at dette også var en oppgave som skulle tas med prioriteringa av de lokale partioppgavene. Det er en selvsagt ting at også en lokal partiavdeling kan ta initiativet til uttalelser og underskriftkampanjer og demonstrasjoner for kravet om selvbestemt abort.

Videre: Krav om økt daghjemsutbygging og kamp mot prisstigning i daghjemmene, er også en oppgave for partiet. For boligavdelinger vil dette være kampsaker som kan være av de mest brennende for store deler av massene i området, og hva slags kommunister er det som unnlater å ta hensyn til det ~~for~~ og eventuelt ta de nødvendige initiativ fordi det ikke finnes noen Kvinnefront i området?

Og: Kvinnene er en viktig del også av fagbevegelsen. Kvinnespørsmålet må derfor også nødvendigvis bli en viktig del av partiets faglige politikk, uansett hvor mange arbeidsplasser som har opprettet Kvinnefront eller annen form for særegen kvinneorganiserin g. Kvinnekrav under lønnsoppgjøret f.eks. bør stilles av kommunister uansett kjønn eller hovedoppgave forøvrig alle steder hvor det er kvinner med i foreninga.

Hva så med kvinnes forhold til partiet? Dvs. Vi som har ansvar for kvinnepolitikken eller har hovedoppgave i Kvinnefronten, hva slags feilaktig tenkning fra vår side er det som i størst grad har hindret partiet i å ta ledelsen i kvinnekampen?

Våre ideer om kvinnepolitikk er, har på mange vis vært klart overensstemmende med ideene i partiet forøvrig. Vi har ~~også~~ i stor utstrekning sett på kvinnepolitikken som vårt ansvar alene, og på Kvinnefronten som det stedet der partiets kvinnepolitikk utfomes og utøves.

Får slike ideer grobunn hos partiets kvinneansvarlige, kan følgene for både partiet og massebevegelsen bli katastrofale. For en kvinnepolitikk som ikke er endel av partiets politikk, men noe som drives av et fåtall kvinner, er det samme som et område som ikke lenger er underlagt partiets sentralisme. Og kvinnepolitikk drevet på denne måten kan raskt bli en alv orlig trusel mot enheten i partiet.

Eksempler på tillöp til fraksjonisme i kvinnepolitikken: Hvordan har de ulike kvinnefraksjonene fungert, har de vært underlagt sentrale partiorganer ved regelmessig kontakt, rapporter, godkjennelse av politikken. Eller har fraksjonene helt på egenhånd lagt opp sine linjer uten å kreve, eller tenke på, at også ~~sentrale~~ partiorganer skal ta stilling til dem.

Og hvordan har kvinnefraksjoner og kvinneutvalg sørget for å sette seg inn i partiets almene politikk og hovedoppgaver? Ofte er nok planene for kvinnepolitikken både i og utafor fronten lagt uten at partiet forövrig er trukket inn i det hele tatt. Ansvarlig for et delområde som kvinnepolitikken har plikt til å sette seg inn i hva som er partiets oppgaver forövrig, og de har også plikt til å sørge for at viktige vedtak blir godkjent av partiets ledende organer. Hvis partiet nekter å ta dette ansvaret, er det vår plikt å slåss for at det skal skje. Fraksjonisme, eller tillöp til fraksjonisme er ikke mindre alvorlig selv om det blir godkjent også av ledende organer.

Og utfra dette er det nödvendig å vurdere hvilke områder som er de viktigste for kvinnekampen i partiet. De fleste ~~xxxxxxx~~ har hatt ideer om at det også er viktig å före kvinnekampen innad, og har vel også gjort forsök på det. Men hva slags linje har vi hatt for denne delen av kampen, hvilke spørsmål har vi prioritert som de viktigste?

Det er ikke vanskelig å peke på at både ~~tillförlig~~ mangelfull skolering på kvinnespørsmålet og overflatiske analyser av situasjonen i partiet har vært utslagsgivende på dette området. Mange jenter har brukt mer krefter på å slåss

mot særegne utslag av kvinneundertrykking i kommunistenes rekke, enn å slåss for at partiets nivå på kvinnepolitikken alment skulle heves. Vi har satt kreftene mer inn på å gjennomføre diskusjoner i laget om familieproblemer og kjønnsroller, enn om strategi og taktikk for en revolusjonær kvinnepolitikk. Og jentene har sett det som et alvorligere problem at det er få jenter som tar ordet i store forsamlinger, og at det er få jenter i ulike styrer og ledende organer, enn at partiet som helhet har manglet mye på å kunne ta ledelsen på viktige felter i kvinnekampen.

Disse feilaktige ideene på kvinnepolitikk som finnes i våre rekke, er ikke tilfeldige. De henger nøye sammen med det som finnes av tradisjon på kvinnepolitikk innafor samfunnet vårt, både i arbeiderbevegelsen, og i kvinnebevegelsen.

For det første: ideen om at kvinnekampen er noe adskilt fra klassekampen, og noe som ikke kan forstås av andre enn kvinner, er en av den borgerlig-feministiske tradisjonens ~~sentrale~~ sentrale ideer. Feminismens hovedlinje har alltid vært at kvinnekampens mål er å sikre likestilling for kvinnene, uten at andre motsetningsforhold i samfunnet endres.

For det andre: tradisjonene på en proletær kvinnepolitikk er forholdsvis svake i den norske arbeiderbevegelsen, ~~der~~ Ideen om at "det ikke finnes noe kvinnespørsmål i arbeiderklassen" ~~her~~ er godt rotfestet, mye basert i redslen for at kvinnekamp vil skape splittelse i arbeidernes rekke. Det betyr at også deler av arbeiderklassen som forøvrig er framskreden, har mye tilbakeliggende ideer på kvinnespørsmålet. Tendensen har vært: enten nekte å se at det finnes et særegent kvinne spørsmål, eller i den grad kvinnepolitikk har vært framme: feminisme og kjønnsroller.

Spørsmål til gruppediskusjonen

1. Hva skiller og hva forener kvinner fra de ulike klassene?
(se spørsmål 1. i forberedelsesmaterialet.)
2. Hvilke retningslinjer kan vi stake ut for kampen i overbygninga? (se spørsmål 2. i forberedelsesmaterialet.)
3. Hvordan skal vi mobilisere partiet, slik at det kan bli istand til å ta ledelsen på alle områder av kvinnepolitikken?

o o o o O o o o o

Til forberedelsene:

Det viktigste for den som skal holde innledning på konferansens 1. dag, er å stille motsigelsene i forhold til de tre områdene som er tatt opp i gruppespørsmålene. Den innledningen som foreligger her inneholder stoff til å konkretisere motsigelsene, men ikke nødvendigvis den beste måten det kan gjøres på.

Innlederen må også forberede seg på å lede gruppeledermötet för konferansen. Målsetningen med dette mötet er en annen enn målsetningen med konferansen som helhet, altså er det viktig å sikre at det ikke blir en slags mini-konferanse på forhånd. Gruppelederne bör settes istand til å kunne lede diskusjonen nettopp utfra de tre motsigelsene som er stilt, og til å oppsummere diskusjonen i forhold til de venstre- og høyre-feil som er skissert opp i innledninga. Gruppelederne skal först og fremst ha grep om disse motsigelsene, ikke brifes på alle enkelt heter i politikken.

God konferanse.